

Atenție! Necunoașterea legii nu Vă eliberează de răspundere.

Trebuie să cunoști că în Republica Moldova, pe lângă serviciul militar în termen, care este obligatoriu, există serviciul civil (de alternativă), care nu presupune îndeplinirea serviciului militar sub arme.

În conformitate cu legile Nr. 156 din 06-07-2007 cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă) și Nr. 1245 din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei:

FEBRUARIE, MARTIE – încorporarea în serviciul civil (de alternativă)

APRILIE, MAI, IUNIE, IULIE – încorporarea în serviciul militar

AUGUST, SEPTEMBRIE – încorporarea în serviciul civil (de alternativă)

OCTOMBRIE, NOIEMBRIE, DECEMBRIE, IANUARIE - încorporarea în serviciul militar

Republica Moldova și-a îndreptat toate direcțiile sale spre un curs European, spre integrarea în Uniunea Europeană. Prin urmare, legislaturului îi revine ca sarcină să readucă legislația națională în contextul standardelor Europene. La momentul de față sarcina este de a aduce la cunoștința cât mai multor tineri despre dreptul lor de a refuza la serviciul militar din cauza convingerilor pe care le au, iar scopul nostru este - de a informa cât mai mult tineret despre drepturile lor Constituționale și posibilitatea acestora de a se apăra de fărădelegi.

Statul garantează libertatea conștiinței cetățenilor RM, ceea ce implică și dreptul a refuza îndeplinirea serviciul militar pe motiv de conștiința, dar îndeplinirea celui civil (de alternativă).

Fiecare cetățean al Republicii Moldova are dreptul la înlocuirea serviciului militar cu serviciul civil (de alternativă) dacă convingerile sale contravin îndeplinirii serviciului militar. Serviciul civil nu înseamnă eschivare ci o contribuție în folosul statului și a societății.

Serviciul civil este o alternativă reală a serviciului militar. Serviciul civil nu are caracter de pedeapsă.

Pentru mai multă informație despre modalitatea depunerii cererii dar și a îndeplinirii serviciului civil puteți veni la sediul Asociației care se află la adresa mun. Chișinău, str. Ismail 21, of.10, puteți suna la nr. de tel. (022) 27-00-88, 060590690.

Pentru un om disciplinat patriotismul nu este alt ceva decât dorința de a servi Patriei, această dorință apare din considerentele pentru a face bine, pe cât de posibil mai frumos și mai cu suflet. N. Dobroliubov

Serviciul civil (de alternativă) – o modalitate de înlocuire

a serviciului militar

Serviciul civil (de alternativă) este un drept de bază a drepturilor omului (art.18 a Declarației Universale a drepturilor omului din 10 decembrie 1948). Dreptul la serviciul civil (de alternativă) reiese din dreptul omului la libertatea gândirii, conștiinței, religiei și convingerilor; prin care se subînțelege dreptul omului de a alege de sine stătător sau în comun acord cu alții o anumită religie sau refuzul de la aceasta; de a alege sau a schimba liber, de a avea sau a răspîndi careva convingeri religioase, precum și de a acționa în corespundere cu ele. Anume posibilitatea fiecăruia de a acționa în corespundere cu convingerile propriei conștiințe, permit dreptul fiecăruia de a hotărî pentru sine dacă este necesar utilizarea armei împotriva altor persoane.

Organizațiile internaționale au formulat un șir de norme internaționale cu privire la serviciul civil (de alternativă), care obligau toate statele membre ale acestor organizații să respecte normele date. Aceste norme prevăd condițiile cum trebuie să se desfășoare serviciul civil (de alternativă) și garanțiile celor care ar putea refuza încorporarea serviciului militar din cauza convingerilor religioase sau pacifiste.

Normele internaționale, care prevăd dreptul la libertatea gândirii, conștiinței și liberei alegeri a unei religii sau a credinței, sunt prevăzute în:

– art. 18 a **Declarației universale a drepturilor omului** din 10 decembrie 1948;

– art. 9 a **Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale** din 04 noiembrie 1950;

– art. 18 a **Pactului internațional asupra drepturilor civile și politice** din 16 decembrie 1966.

Serviciul civil (de alternativă) și-a găsit o reglementare mai amplă în ultimele două decenii. La 18 ianuarie 1994 Parlamentul European a primit Rezoluția cu privire la această întrebare. În această rezoluție este indicat faptul că: „refuzul de a satisface serviciul militar este un drept real” și „dreptul persoanei de a refuza îndeplinirea serviciului militar din motive de conștiință trebuie de acordat doar acelor care într-adevăr o fac din motive religioase, morale, etice, umanitare sau alte motive similare”.

Recomandarea 1518 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, adoptată în mai 2001, menționează că „exercitarea dreptului persoanei de a refuza de la îndeplinirea serviciului militar este în atenția permanentă a Consiliului Europei de circa treizeci de ani”. Adunarea de asemenea a declarat că „dreptul persoanelor respective este un aspect fundamental al dreptului la libertatea de gândire și religie conștințite în Declarația Universală a Dreptului Omului și Convenția Europeană privind protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale”.

În majoritatea statelor Europene care sunt membre a ONU, serviciul civil (de alternativă) este recunoscut. Este important de menționat faptul că, în fiecare an pe data de 15 mai în multe țări Europene se sărbătorește ziua celor care au refuzat să satisfacă serviciul militar.

Dacă să ne referim la spațiul ex-sovetic, în majoritatea statelor fostei URSS, serviciul civil (de alternativă) a apărut și se dezvoltă chiar și în prezent puțin mai deferit, cu pași mai mici, spre deosebire de statele Europene, dar totuși, în principiu, bazându-se pe principiile generale care reflectă dreptul și importanța serviciului civil (de alternativă).

După destrămarea URSS, Republica Moldova a devenit un subiect de drept internațional după adoptarea Declarației de suveranitate a RSSM nr.148-XII din 23 iunie 1990 și Declarației de independență a Republicii Moldova nr.691-XII din 27 august 1991, prin urmare aderând la diferite organizații internaționale. Astfel, au fost implementate normele internaționale cu privire la serviciul de alternativă și la nivel național.

Spre deosebire de celelalte state ale CSI, Republica Moldova are cel mai liber serviciu de alternativă, dispunând și de cel mai mare număr de persoane care îl solicită, și în mare măsură corespunde drepturilor omului și a standardelor europene.

Serviciul civil (de alternativă) în Republica Moldova este reglementat de:

– **Constituția Republicii Moldova** din 29.07.1994;

– **Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei** nr. 1245 din 18 iulie 2002;

– **Legea cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)** nr. 156 din 06.07.2007

– **Regulamentul organizării și satisfacerii serviciul de alternativă**, de alte acte legislative și normative.

Conform art. 2 al Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, cetățenii care, din motive de conștiință, se eliberează de la îndeplinirea obligației militare (a serviciul militar sub arme) execută serviciul civil, ce înlocuiește serviciul militar, în modul stabilit de lege. Serviciul civil poate fi făcut și de alți cetățeni, în conformitate cu legislația.

Legea „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)”. Conform art. 1 stabilește, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova și cu normele de drept internațional, modul de înlocuire a serviciului militar cu serviciul civil (de alternativă) și modul de satisfacere a serviciului civil (de alternativă) în scopul asigurării cadrului pentru manifestarea datoriei civice față de societate, compatibil cu dreptul cetățenilor la libertatea gândirii, conștiinței, religiei și convingerilor.

Prin art. 3 a Legii „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)”, cum este stipulat în diferite standarde și recomandări internaționale este stabilit dreptul la înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil, comparativ cu legea cu privire la serviciul de alternativă nr. 633 din. 09 iulie 1991 (redacția veche) este stabilit dreptul cetățeanului de a refuza din motive de conștiință satisfacerea serviciului militar.

Noțiunea serviciului civil o putem găsi în art.2 a Legei „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)”, unde este indicat că:

„serviciul civil este un serviciu de stat, social util și benevol, reprezentând o alternativă pentru cetățenii Republicii Moldova care, din convingeri religioase, pacifiste, etice, morale, umanitare și din alte motive similare, nu pot îndeplini serviciul militar în termen”.

Spre deosebire de celelalte state membre a CSI, Republica Moldova ocupă unul din primele locuri după numărul persoanelor ce fac serviciul civil, aceasta se datorează situației geopolitice în care se află țara noastră. La un teren mic cu suprafața de 33843 km² Republica Moldova are în vecinătate așa state ca Ucraina și România, cu care permanent se mențin relații prietenoase, de aceea lipsește necesitatea existenței unui contingent militar mare.

Analizând statistica privind numărul persoanelor recrutați pentru încorporarea în serviciul militar, se observă o creștere a numărului celor ce doresc să facă serviciul civil, dacă în anul 1992 din numărul total a persoanelor recrutate 50% aveau intenția să facă serviciul civil, atunci în anul 1995 era 68%, iar în anul 1998 numărul a crescut pînă la 16 mii, adică de trei ori mai mare decît numărul persoanelor ce satisfac serviciul militar prin recrutare.

În conformitate cu prevederile art.11 al Legii „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)”, cetățeanul care dorește să fie scutit de serviciul militar în termen și să fie încorporat în serviciul civil depune personal o cerere motivată reprezentantului serviciului civil în termen de 2 luni pînă la desfășurarea încorporării curente în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil. În cererea se indică motivele și circumstanțele care au determinat cetățeanul să solicite înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil. Reprezentantul serviciului civil eliberează cetățeanului un document care atestă înregistrarea cererii.

Conform Dispoziției Guvernului nr. 3 din 03.01.1998 „cu privire la criteriile de încorporare a cetățenilor cu convingeri pacifiste și religioase în serviciul civil (de alternativă)”, din cele 19 confesiuni înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, membrii a 10 dintre ele nu acceptă serviciul militar din motive religioase, fiind acceptați în serviciul civil (de alternativă). Aceste confesiuni sunt:

– Biserica Adventiștilor de Ziua a Șaptea;

- Creștinii de Ziua a Șaptea;
- Biserica Adventiștilor de Ziua a Șaptea – Mișcarea de reformațiune;
- Creștinii ai Credinței Evanghelice (Penticostali);
- Religia Iudaică (Cultul Mozaic);
- Societatea Conștiinței Crișna;
- Religia Bahai;
- Martorii lui Iehova;
- Studenții Bibliei;
- Creștinii evangheliști Baptiști.

Trebuie de menționat faptul că, în Republica Moldova activitatea organizațiilor religioase este posibilă numai după îndeplinirea tuturor condițiilor înregistrării de stat. Concomitent acestor organizații li se acordă posibilitatea de a-și realiza activitatea sa ținând cont de propriile sale convingeri, de canonul său și de tradițiile pe care le au.

Pentru a recunoaște dreptul la activitate a confesiunilor religioase, acestea din urmă trebuie să prezinte Parlamentului Regulamentul său, în care este indicat modul de activitate, cu indicarea principiilor de bază a religiei sale și care sunt motivele în baza cărora aceștia refuză

Încorporarea în serviciul militar.

Cu toate că în Legea Republicii Moldova „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)”, este indicat despre convingerea religioasă, totuși dreptul de a satisface serviciul civil (de alternativă) îl au doar acei cetățeni care sunt membri ai confesiunilor religioase, în care statutul lor interzice încorporarea în serviciul militar. Art. 4 al acestei Legi, în serviciul civil (de alternativă) nu se încorporează slujitori ai cultelor, călugării sau elevii (studenți) instituțiilor de învățământ teologic.

Locul satisfacerii serviciului civil (de alternativă)

Conform art. 6 al Legii „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)” și art. 4 al Regulamentului cu privire la modul de organizare și executare a serviciului civil de către cetățenii Republicii Moldova, serviciul civil se îndeplinește în:

- instituții publice;

- societăți comerciale;

- domenii de asistență socială și medicală;

- construcții industriale;

- construcții edilitare;

- construcții de drumuri și căi ferate;

- domenii de protecție a mediului înconjurător;

- asociații agricole;

- întreprinderi de prelucrare a producției agricole;

- gospodăria comunală;

- formațiuni speciale ale serviciul civil.

Încorporarea în serviciul civil

Conform art. 12 al Legii „Cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă)” comisia de recrutare-încorporare examinează, în conformitate cu legislația în vigoare, în ședință, în prezența cetățeanului, motivele indicate în cererea de înlocuire a serviciului militar în termen cu serviciul civil și potrivit rezultatelor examinării, adoptă hotărârea. În baza hotărârii privind încorporarea în serviciul civil, reprezentantul serviciului civil în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și în unitățile teritoriale autonome cu statut special trimite cetățeanul la locul de îndeplinire a serviciului civil. Pentru pregătire profesională specială, cetățeanul încorporat în serviciul civil poate fi trimis în centrul de instrucție. Cetățenii care se încorporează în serviciul civil sunt supuși unui examen medical în vederea constatării aptitudinii pentru serviciul civil.

Durata serviciului civil

Durata serviciului civil este de 12 luni. Pentru persoanele cu studii superioare, durata acestui serviciu este de 6 luni. Serviciul civil începe la data încheierii contractului individual de muncă pe o durată determinată. Zi a încheierii serviciului civil este ziua în care încetează contractul individual de muncă cu cetățeanul care îndeplinește serviciul civil, prin concedierea acestuia din serviciul civil. Contractul de muncă cu executantul serviciului civil va fi desfăcut de angajator în ziua expirării termenului de îndeplinire a serviciului civil. În durata serviciului civil nu intră:

– Absențele și întârzierile nemotivate (lipsa de la serviciu fără motive întemiate mai mult de 4 ore consecutive în decurs de o zi).

– Durata ispășirii pedepsei penale sau administrative sub forma de arest.

– Durata concediilor suplimentare acordate de angajator cetățenilor care îmbină serviciul civil cu studii la o instituție de învățământ.

Perioada serviciului civil se include în vechimea în muncă generală și specială.

Rezoluția Comisiei ONU pentru drepturile omului 1998/77 pe acest subiect reamintește statelor cu un sistem de satisfacere a serviciului militar obligatoriu unde aceste prevederi încă nu au fost făcute, de recomandarea sa pentru ca ei să prevadă pentru cei care refuză din motive de conștiință să satisfacă serviciul militar, diferite forme a serviciului de alternativă, care va fi compatibil cu principiile de conștiință a acestora, de caracter civil sau necombatant în interes public și nu în caracter de pedeapsă”. Recomandarea Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei din 1987, subliniază cerințele că durata serviciului de alternativă „ar trebui, în comparație cu serviciul militar, să rămână în limitele rezonabile”. Comitetul pentru drepturile omului în cazurile Convenției internaționale cu privire la drepturile civile și politice, cere ca orice divergență apărută între durata serviciului de alternativă și serviciul militar, să fie bazată pe criteriile obiective și rezonabile cum ar fi natura serviciului specific relatat la necesitățile antrenamentului special pentru a îndeplini serviciul.

Republica Moldova și-a îndreptat toate direcțiile sale spre un curs European, spre integrarea în Uniunea Europeană. Prin urmare, legislatorului îi revine ca sarcină să readucă legislația națională în contextul standardelor Europene. Luând în considerație recomandările experților Consiliului Europei asupra revizuirii Legii cu privire la serviciul de alternativă (nr.633/1991) Parlamentul a adoptat o nouă Lege cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă), nr.156 din 06.07.2007. La momentul de față sarcina de bază este de a duce la cunoștință cât mai multor tineri despre dreptul lor la înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil.

Cuvântul pacifism a apărut de la latinescul „pacificus”- ceea ce semnifică mișcări active pe plan internațional, care luptă împotriva oricărui tip de conflict armat. Pacifism – concepție despre lume, care condamnă războaiele (conflictele militare) indiferent de caracterul și scopul lor, insistă pe necesitatea dezarmării generale și soluționarea conflictelor exclusiv prin metode pașnice. Prin convingerile pacifiste este indicat faptul că, este imposibil de a asigura pacea pe pământ, securitatea statului și a cetățenilor săi în condițiile goanei după înarmarea fiecărei țări, iar conflictele apărute se rezolvă pe căi violente cu folosirea armelor. Pacea poate fi asigurată doar prin dezarmarea generală și completă a tuturor țărilor și implementarea Culturii Păcii.

Membrii ai Asociației Republicane a Tinerilor Pacifiști «Pentru pace în Moldova» pot fi cetățeni Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizii indiferent de naționalitate, religie și proveniența socială, care au împlinit vârsta de 16 ani, care împartășesc ideile pacifismului și sunt interesate în atingerea scopurilor și sarcinilor Asociației și care participă activ în activitățile ei. Pacifismul dezaprobă și condamnă folosirea sub orice formă a războiului sau violenței ca instrument de rezolvare și mediere a situațiilor conflictuale. Din contra el promovează metode de aplanare mijloace exclusiv pașnice și fără a face uz de violență.